

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Hejlem ve věci

žalobce: **Drůbež CZ, s.r.o.**, IČO 27719413,
sídlem Palackého třída 92, 612 00 Brno
zastoupeného advokátem JUDr. Michal Fraňo
sídlem Truhlářská 3, Praha 1

proti

žalovaným: 1. **L. K.**, narozen XXXXX,
bytem XXXXX
zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Houžvičkou,
sídlem Jana Palacha 121/8, Břeclav

2. XXXXX,
sídlem XXXXX

o zaplacení částky 5 000 000 Kč s postížními právy
o námitkách žalovaného č. 1 proti směnečnému platebnímu rozkazu

takto:

- I. Směnečný platební rozkaz vydaný Krajským soudem v Brně dne 18. 7. 2017 pod č.j. 42 Cm 375/2015-136 se vůči žalovanému č. 1 ponechává v celém rozsahu v platnosti.
- II. Žalovaný č. 1 je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení o námitkách částku 196 296,27 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce.

III. Žalovaný č. 1 je povinen zaplatit státu – České republice na nákladech řízení částku 1 859 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 27. 10. 2015 domáhal se žalobce proti oběma žalovaným coby solidárně zavázaným dlužníkům práv z nezaplacené směnky, když nárokoval směnečný peníz ve výši 5 000 000 Kč spolu s 6% úrokem p.a. z této částky za dobu od 1. 12. 2012 do zaplacení, směnečnou odměnu ve výši 16 666 Kč a náklady řízení. K žalobě žalobce soudu předložil originál směnečné listiny. Usnesením ze dne 4. 3. 2016 č.j. 42 Cm 375/2015-15 bylo řízení vůči žalovanému č. 2 zastaveno. Vůči žalovanému č. 1 pak soud k návrhu žalobce ve věci v souladu s ust. § 175 odst. 1 z.č. 99/1963 Sb. ve znění pozd. předpisů – občanský soudní řád (dále jen o.s.ř.) rozhodl směnečným platebním rozkazem, jímž žalobci žalobou vymáhané nároky přiznal.
2. V zákonné lhůtě podal žalovaný č. 1 (dále též jen žalovaný) proti směnečnému platebnímu rozkazu námitky. Žalovaný č. 1 popřel pravost svých podpisů učiněných na směnce jak za avala (tedy sám za sebe), tak za žalovaného č. 2 (jakožto jednatel žalovaného č. 2). Dále žalovaný uvedl, že směnka nebyla vystavena jako směnka platební. Žalovaný tvrdil, že směnka byla vystavena jako směnka zajišťovací s tím, že měla zajišťovat závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci, a to pouze závazky existující ke dni 30. 7. 2012, které dle dohody mezi žalobcem a žalovaným měly být uhrazeny do 30. 11. 2012. Tomu nasvědčuje i fakt, že směnka má vyplněné datum splatnosti, které by nebylo možno konkrétně určit v případě, kdy by směnka měla zajišťovat i závazky, které by měly vzniknout i v budoucí časově neomezené spolupráci mezi žalobcem a žalovaným č. 2. Žalovaný tvrdil, že veškeré závazky existující ke dni 30. 7. 2012 již byly uhrazeny a že uhrazeny byly i závazky vzniklé žalovanému č. 2 vůči žalobci až do doby splatnosti směnky, tj. do 30. 11. 2012, resp., že uhrazeny byly veškeré závazky žalovaného vzniklé do srpna roku 2014. Při nařízeném jednání o námitkách pak žalovaný ještě uvedl, že sporná směnka byla na konci roku 2012 zničena.
3. Žalobce ve vyjádření k námitkám potvrdil, že sporná směnka byla skutečně vystavena jako směnka zajišťovací, a to jako zajišťovací instrument k závazku žalovaného č. 2 vůči žalobci z obchodního styku. Žalobce nesouhlasil s námitkovým tvrzením, že by směnka měla zajišťovat pouze závazky podle faktur do data vystavení směnky nebo do data splatnosti směnky. Žalobce tvrdil, že směnka měla zajišťovat veškeré závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci z obchodního styku, tady bez ohledu na to, kdy závazek vznikl. Mělo se tedy jednat i o závazky vzniklé až po splatnosti směnky. Směnka totiž byla vystavena jako podmínka pro možnost dalšího odběru zboží žalovaným č. 2 od žalobce na fakturu. Pokud by směnka vystavena nebyla, nebylo by již žalovanému č. 2 umožněno odebírat od žalobce zboží bez toho, že by žalovaný č. 2 uhradil aktuální dluhy a hotově uhradil odběr zboží. Žalobce uvedl, že za žalovaným č. 2 aktuálně eviduje dluh ve výši 6 475 000 Kč na jistinu, k níž je ještě nutno připočítat příslušenství. Dle vyjádření žalobce byla pohledávka v této výši včetně příslušenství přihlášena v insolvenčním řízení týkajícím se žalovaného č. 2, přičemž přihlášena zároveň byla i pohledávka ze sporné směnky. Přihláška pohledávky ze sporné směnky byla následně vzata zpět, když tato byla popřena z důvodu duplicity se směnkou zajišťovanou pohledávkou.
4. K projednání námitek soud dle ust. § 175 odst. 4 o.s.ř. nařídil jednání. To proběhlo ve dnech 22. 9. 2020, 20. 10. 2020 a 8. 12. 2020.
5. Z originálu směnečné listiny soud zjistil, že tato byla vystavena v Kunštátu dne 30. 7. 2012. Listina obsahuje slovo směnka pojaté do jejího vlastního textu, a to do bezpodmínečného slibu zaplatit dne 30. 11. 2012 na řad společnosti Drůbež CZ, s.r.o. částku 5 000 000 Kč. Listina obsahuje doložku „bez protestu“. Jako výstavce je podepsána společnost XXXXX spol. s.r.o. Jako aval je

označen Ing. L. K. a k tomuto označení je připojen nečitelný podpis fyzické osoby. Listina neobsahuje žádný výslovný údaj o místě platebním, rubrika vyhrazená pro tento údaj není vyplněna.

6. Ze znaleckého posudku z oboru písmoznalectví – odvětví zkoumání ručního písma ze dne 20. 11. 2019 vypracovaného znalkyní Mgr. Marií Beňovou soud zjistil, že znalkyně po prozkoumání sporných podpisů učiněných na směnce za výstavce a za avala a po jejich porovnání s pravými a nespornými podpisy L. K. dospěla k závěru, že oba podpisy jsou s vysokou pravděpodobností pravými podpisy L. K..
7. Mezi žalobcem a žalovaným bylo nesporné, že směnka nebyla vystavena jako směnka platební, ale jako směnka zajišťovací, a že měla zajišťovat finanční závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci ze vzájemného obchodního styku – cenu zboží odebíraného žalovaným č. 2 od žalobce.
8. Nesporné bylo rovněž to, že dluh žalovaného č. 2 vůči žalobci v současné době činí částku nejméně 6 475 000 Kč na jistíně plus příslušenství.
9. Z výsledku svědkyně M. H. soud zjistil, že tato je od roku 2007 zaměstnankyní žalobce, pracuje jako vedoucí provozu a má na starosti i nákup živé drůbeže a odbyt zboží žalobce. Žalovaný č. 2 (jednající žalovaným č. 1) od května roku 2011 odebíral od žalobce zboží, a to prsní svalovinu, což je nejdražší maso. Jedna dodávka činila přibližně 4 nebo 5 tun, dodávek bylo týdně více, jedna, dvě, nebo i tři. Hodnota odebraného zboží dosahovala částek statisíců. Při každém odběru zboží byl vystavován dodací list spolu s fakturou, která měla splatnost 30 dní. Po cca 2 měsících spolupráce začalo docházet k prodlevám v placení faktur, přičemž doba prodlení se postupně prodlužovala. Svědkyně uvedla, že zpracovala přehled daných faktur a jejich hrazení, resp. nehrazení a zjistila, že za dobu spolupráce, tj. od roku 2011 do roku 2015 stále není uhrazena vysoká celková částka. Dále svědkyně uvedla, že v průběhu roku 2011 rostla částka ceny dodaného zboží po splatnosti, přičemž žalovaný č. 1 přes časté upomínky a přísliby uhrazení své sliby neplnil. Ke konci roku 2011 proto proběhla schůzka s žalovaným č. 1, kde byla řešena úhrada faktur po splatnosti a kde žalovaný č. 1 žádal 90 denní lhůtu pro splatnost faktur s tím, že při poskytnutí takové lhůty budou veškeré faktury hrazeny řádně a včas a budou uhrazeny i částky fakturované za odebrané zboží, které již byly po splatnosti. Žádosti o 90 denní lhůtu pro splatnost faktur bylo vyhověno, dlužné částky však přesto nebyly hrazeny. Za tohoto stavu žalobce žádal garance úhrady dluhu, a to zástavu movitých či nemovitých věcí. Poněvadž poskytnutí takového zajištění však žalovaný č. 1 odmítl, byl požádán, aby dluhy žalovaného č. 2 a placení faktur v 90 denní lhůtě zajistil směnkou. Původně se mělo jednat o směnku znějící na částku 10 000 000 Kč, takovouto směnku však žalovaný č. 1 odmítl. Souhlasil však se zajišťovací směnkou znějící na částku 5 000 000 Kč, taková směnka byla následně vystavena. Směnku od žalovaného č. 1 přebírala svědkyně a předala ji jednateři žalobce B., který ji dále postoupil účetní k zpracování. Svědkyně výslovně uvedla, že bylo ujednáno, že směnka bude zajišťovat všechny pohledávky žalobce vůči žalovanému č. 2, čímž se rozumělo nejenom pohledávky již existující, ale i pohledávky, které vzniknou v budoucnu. Při jednání o směnce nebyly nikdy specifikovány žádné konkrétní faktury, jejichž úhrada by měla být směnkou zajišťována. Jednání o směnce bylo vždy vedeno pouze ústně, neexistuje o něm žádná písemnost. Svědkyně uvedla, že jednání o směnce byl kromě ní a žalovaného č. 1 přítomen jednatel žalobce B.. B. dle vyjádření svědkyně možná nebyl přítomen po celou dobu jednání, svědkyně si však byla jistá, že věděl, o čem svědkyně s žalovaným č. 1 jedná, tedy, že se jedná o směnce, která má zajišťovat závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci.
10. Dále svědkyně uvedla, že ve vztazích mezi žalobcem a žalovaným č. 2 figurovala pouze jediná směnka, žádná jiná vystavená nebyla. V době vystavení směnky, tj. v červenci roku 2012 byl celkový dluh žalovaného č. 2 vůči žalobci vyšší, než směnečná suma, tj. vyšší než 5 000 000 Kč a po datu splatnosti směnky dluhy žalovaného č. 2 nadále trvaly. Pokud by nebyla vystavena směnka, žalobce by již žalovanému č. 2 nedodával žádné další zboží.
11. Z fotokopie listiny označené „Rámcová dohoda o obchodní spolupráci“, datovaná 4. 5. 2011, resp. 9. 5. 2011 soud zjistil, že v této je jako smluvní strana – odběratel označena společnost XXXXX

spol. s.r.o. a jako smluvní strana – dodavatel je označena společnost Drůbež CZ. V článku II označeném „Předmět dohody“ je uvedeno, že dodavatel se zavazuje dodávat odběrateli zboží dle písemných objednávek zasílaných dodavateli odběratelem s tím, že odběratel bude zboží od dodavatele odvážet vlastní dopravou. V článku III označeném „Dodací podmínky“ je stanoveno, že dodavatel je povinen dodávat zboží pouze podle objednávky, zejména co do množství, kvality a požadovaného času plnění. V článku IV označeném „Platební podmínky“ je stanovena povinnost odběratele uhradit dodavateli dodané zboží s tím, že platba bude provedena na základě faktury vystavené dodavatelem se splatností 30 dnů. Dále je stanoveno, že v případě prodlení s úhradou faktury má prodávající právo penalizovat kupujícího 0,05 % z dané faktury za každý den prodlení. Listina je k datu 4. 5. 2011 podepsána jménem společnosti Drůbež CZ a k datu 9. 5. 2011 je podepsána jménem společnosti XXXXX spol. s.r.o.

12. Po nahlédnutí na listinu svědkyně uvedla, že tuto listinu zná, že si vzpomíná, že takováto dohody byla uzavírána. Svědkyně uvedla, že žalovaný č. 2 byl významným žalobcovým zákazníkem v rozsahu cca 20% žalobcova obratu.
13. Z fotokopie listiny označené „Uznání závazku“, datované 5. 8. 2015 soud zjistil, že v jejím záhlaví je jako dlužník označena společnost XXXXX spol. s.r.o. a jako věřitel je označena společnost Drůbež CZ, s.r.o. V listině je uvedeno, že dlužník uznává, co do výše i důvodu svůj závazek z odebraného zboží, přičemž závazek je k datu vystavení listiny vyčíslen částkou 6 475 667 Kč. Listina rovněž obsahuje soupis celkem 13 faktur. U každé uvedeno datum vystavení, datum splatnosti a částka na kterou zní. Listina je podepsána jménem dlužníka a jménem věřitele. Pod podpisy dlužníka a věřitele je ručně zapsán údaj o „souhlasu s naší evidencí“. Tento zápis je datován 5. 8. 2015 a je podepsán nečitelným podpisem. Pod tímto zápisem je další ručně psaný zápis „převzala“. Tento zápis je rovněž datován 5. 8. 2015 a je k němu připojen nečitelný podpis.
14. Po nahlédnutí na listinu svědkyně uvedla, že tuto listinu zná, že byla podepsána v Mikulově u žalovaného č. 1. Svědkyně uvedla, že na listině je i její podpis u poznámky „převzala 5. 8. 2015“.
15. Z výpovědi svědkyně L. F. soud zjistil, že v letech 1993-2015 byla zaměstnána u žalovaného č. 2 jako účetní – ekonom. Svědkyně uvedla, že mezi žalobcem a žalovaným č. 2 existovaly obchodní vztahy, žalovaný č. 2 nakupoval od žalobce suroviny k dalšímu zpracování. O směnkách se u žalovaného č. 2 vůbec nemluvilo, a to až do doby, kdy došlo k uznání závazku žalovaného č. 2 vůči žalobci, což se stalo v srpnu roku 2015. Svědkyně uvedla, že ví pouze o jedné směnce, o níž se dověděla právě při jednání o uznání závazku, při němž spolu jednali spolu paní H a žalovaný č. 1, který svědkyni v závěru jednání přizval, aby odsouhlasila neuhrazené závazky, jichž se mělo týkat uznání dluhu. Svědkyně dostala jeden výtisk seznamu neuhrazených závazků, tyto odsouhlasila a listinu podepsala. Příslušné listiny k uznání závazku dále podepsal žalovaný č. 1 a paní H. Po podepsání listin pak paní H vytáhla nějaký papír, o němž svědkyně vůbec nevěděla co to je, tuto listinu nečetla a neseznámila se s jejím obsahem. Z kontextu hovoru vyrozuměla, že se jedná o směnku, paní H se ptala žalovaného č. 1, kdy bude směnka uhrazena. Směnku svědkyně nikdy předtím neviděla, vůbec o ní nevěděla, nikdy o ní ani neúčtovala. Žalovaný č. 1 se velice rozčílil a tvrdil, že směnka je už zlikvidována, že měla být roztrhána a je tedy dávno neplatná. Na to mu paní H dle vyjádření svědkyně odpověděla, že zlikvidována byla kopie směnky a originál si žalobce ponechal. Dále svědkyně uvedla, že nikdy nebyla přítomna žádnému jinému jednání o směnce, než tomu, které ve své výpovědi popsala. Svědkyně uvedla, že neví, k čemu měla směnka sloužit, teprve později jí žalovaný č. 1 sdělil, že směnka je již stará, že se vše odehrálo někdy v roce 2012, kdy z důvodu problémů s odbytem zboží mělo dojít k ukončení odběru surovin od žalobce. Poněvadž v té době existovaly neuhrazené dluhy žalovaného č. 2 vůči žalobci, měla být vystavena směnka, která by se měla týkat těchto, tehdy neuhrazených faktur. Dále svědkyně uvedla, že nikdy nic neslyšela od paní H., co by se týkalo účelu vystavení směnky a že do roku 2015 s paní H. nikdy nejednala a ani v roce 2015 se s ní o směnce nebavila. Po nahlédnutí na listinu označenou „Uznání závazku“ ze dne 5. 8. 2015 svědkyně uvedla, že tuto listinu zná a že podpis na druhé straně listiny u rukou psaného textu „souhlasí s naší evidencí“ je jejím podpisem.

16. Dále svědkyně uvedla, že má za to, že listina, kterou paní H. vytáhla na konci jednání v srpnu roku 2015 a následně žádala úhradu směnky, měla zřejmě formát A4 a text na této listině byl umístěn na šířku, tedy ve směru od jednoho kratšího okraje listiny k druhému. Svědkyně uvedla, že neví, o jaký text se jednalo.
17. Z účastnického výsledku žalovaného č. 1 soud zjistil, že obchodní spolupráce mezi žalovaným č. 2 a žalobcem začala v roce 2011, žalovaný č. 2 odebíral od žalobce slepičí maso. Přibližně v polovině roku 2012 se situace na trhu s drůbežím masem začala komplikovat, z čehož pro žalovaného č. 2 vyplynul závěr o snížení možnosti odbytu produkce žalovaného č. 2. Na tuto skutečnost žalovaný č. 1 upozornil paní H. s tím, že odběr suroviny od žalobce bude muset být utlumen, v nejhorším případě zcela ukončen. Na následném jednání byl žalovaný č. 1 upozorněn, že žalovaný č. 2 dluží žalobci více než 8 000 000 Kč. Bylo požadováno, aby tato částka byla uhrazena s tím, že do konce srpna roku 2012 má být dlužná částka snížena na úroveň 5 000 000 Kč a zbytek má být uhrazen do konce listopadu roku 2012. V červenci roku 2012 bylo žádáno, aby k zajištění dlužné částky byla vystavena směnky na částku 5 000 000 Kč. Této žádosti žalovaný č. 1 nerozuměl, zejména za situace, kdy opakovaně sděloval, že je ochoten veškerou dlužnou částku písemně uznat. Když však nadále bylo žádáno vystavení směnky na částku 5 000 000 Kč, tuto dne 30. 7. 2012 vystavil. Směnka byla vystavena v souvislosti se soupisem závazků žalovaného č. 2 vůči žalobci, který žalovaný č. 1 obdržel na počátku července roku 2012. Jednalo se o závazky v celkové sumě přesahující 8 000 000 Kč. K datu vystavení směnky dlužná částka činila 7 617 792 Kč. Dále žalovaný č. 1 uvedl, že jednání o směnce se uskutečnila celkem dvě, a to dne 11. 7. 2012 a 30. 7. 2012, přičemž obou jednání účastnil on a paní H. Jednání dne 11. 7. 2012 byl přítomen i B.. V té době se nejednalo o ničem jiném, než o existujících závazcích žalovaného č. 2 zachycených v seznamu, který žalovaný č. 1 obdržel dne 11. 7. 2012 a jejichž celková výše přesahovala částku 8 000 000 Kč. O směnce bylo jednáno a následně byla vystavena právě a jenom v souvislosti s uvedeným seznamem, resp. se závazky v něm uvedenými a bylo výslovně řečeno, že směnka bude zajišťovat pouze tyto závazky. Při uvedených jednání nebylo jednáno o možnostech další spolupráce a nebylo ani jednáno o tom, že by směnka měla zajišťovat jiné závazky. Ke směnce samotné nebylo dále již nic konkrétního ujednáno. Veškerá ujednání týkající se směnky byla činěna pouze ústně. Bylo rovněž dohodnuto, že pokud dluh žalovaného č. 2 vůči žalobci podle soupisu, předloženého na začátku července roku 2012, bude dosahovat celkové částky 3 000 000 Kč nebo nižší, pozbude směnka platnost. Žalovaný č. 1 uvedl, že závazky z uvedeného soupisu byly beze zbytku splněny, a to nejpozději k 19. 12. 2012. Poté inicioval jednání s paní H., která při jednání vytáhla směnku, přestříhla ji a následně i roztrhala. Jednání byl přítomen pouze žalovaný č. 1 a paní H. Poněvadž následně se situace na trhu s drůbežím masem nevyvíjela podle nepříznivých předpokladů, žalovaný č. 2 i ve druhé polovině roku 2012 nadále odebíral slepičí maso od žalobce a odběr pokračoval i v letech 2013 a 2014 a i v první polovině roku 2015.
18. Dále žalovaný č. 1 uvedl, že v roce 2015 se firma žalovaného č. 2 stala objektem zájmu orgánů státní finanční správy, a toto mělo fatální důsledky na další chod firmy žalovaného č. 2. Tuto skutečnost žalovaný č. 1 oznámil žalobci, načež následovalo jednání s paní H., která přijela se seznamem aktuálních závazků žalovaného č. 2 vůči žalobci a žádala provedení uznání těchto závazků žalovaným č. 2. Seznam závazků byl předložen paní F., která odsouhlasila jeho správnost. Následně bylo podepsáno písemné uznání těchto závazků a téměř při rozloučení paní H vytáhla spornou směnku s tím, že má úkol od B., vymoci plnění z této směnky. Existence směnky žalovaného č. 1 překvapila, neboť směnku považoval za zničenou. K tomu paní H. řekla, že zničená byla pouze kopie směnky, nikoli originál. Dále žalovaný č. 1 uvedl, že od roku 1992 do současnosti si vede podrobné deníky, do nichž zapisuje obsah veškerých obchodních jednání, které vede. Netýkají se jeho soukromého života. Zápis z jednání činí přímo v průběhu jednání, dodatečně do zápisů nic nezapisuj.
19. Z dalšího – doplňujícího výsledku svědkyně M. H. soud zjistil, že ze strany žalovaného č. 1 nebyli žalobce a ani svědkyně, nikdy informováni o tom, že by žalovaný č. 2 měl v úmyslu ukončit odběr

surovin od žalobce, nebo odběr snižovat. O snížení odběru se snad hovořilo pouze v té souvislosti, že ke snížení mohlo dočasně dojít pouze z toho důvodu, aby nenarůstal dluh žalovaného č. 2 u žalobce. K možnému nepoužití směnky svědkyně uvedla, že k tomuto by došlo pouze v případě, kdy by ze strany žalovaného č. 2 došlo k úhradě všech faktur, tedy pokud by žalovaný č. 2 neměl vůči žalobci žádný závazek. Potom by směnka zřejmě byla vydána. Po datu vydání směnky již svědkyně s žalovaným č. 1 o směnce nikdy nejednala, kromě jediného případu, kdy se žalovaný č. 1 svědkyně pouze dotazoval, kde je směnka uložena. Naposledy svědkyně s žalovaným č. 1 jednala v srpnu roku 2015 o uznání závazku. Při tomto jednání se směnka vůbec neřešila, svědkyně však připustila, že se o směnce mohla zmínit ona nebo JUDr. I. W.. Neproběhlo však žádné rozsáhlejší jednání o směnce. Směnečný závazek nebyl nijak detailně řešen. Jednání dne 5. 8. 2015 byla přítomna svědkyně, žalovaný č. 1 a právník JUDr. I. W., který byl přítomen po celou dobu jednání. Ze strany žalovaného č. 2 se jednání neúčastnila žádná další osoba. Žalovaný č. 1 se v průběhu jednání na okamžik vzdal s tím, že potřebuje, aby jeho účetní ověřila správnost sumarizace závazků žalovaného č. 2, které měly být uznávány. Dále svědkyně uvedla, že zřejmě v prvopočátcích spolupráce žalobce a žalovaného č. 2 jí byla žalovaným č. 1 představena paní F.. Svědkyně si byla jista, že paní F. se jednání v srpnu 2015 nezúčastnila. Svědkyně si nepamatovala, zda se v prosinci roku 2012 osobně setkala s žalovaným č. 1. Dále svědkyně uvedla, že po vystavení směnky v červenci roku 2012 byla pro žalovaného č. 1 pořízena jedna kopie směnky. Pro potřeby žalobce se žádná kopie směnky nepořizovala. Svědkyně výslovně uvedla, že směnku ani její kopii jsem nikdy neničila. Dále svědkyně uvedla, že si nevzpomíná, zda bylo v roce 2012 odmítnuto zajištění závazků žalovaného č. 2 vůči žalobci formou uznání závazků, měla však za to, že bylo-li by takové uznání řádně připraveno, akceptováno by bylo. Samo o sobě by však žalobci již nepostačovalo. Jednatel žalobce B. na svědkyni naléhal, aby bylo zajištěno i jiné jistění závazků, např. formou zástav movitých či nemovitých věcí. Takovéto zajištění žalovaný č. 1 neakceptoval a následně byla dosažena shoda v tom, že jako zajištění bude vystavena směnka znějící na částku 5 000 000 Kč. Splatnost směnky k 30. 11. 2012 byla navržena žalovaným č. 1 a svědkyní akceptována, i když bylo zřejmé, že datum splatnosti není podstatné, když k tomuto datu stejně všechny závazky uhrazeny nebudou. Svědkyně výslovně uvedla, že nebyla sjednána žádná dohoda o tom, že by směnka měla pozbyt platnosti za situace, kdy celková suma neuhrazených závazků žalovaného č. 2 vůči žalobci bude nižší než částka 3 000 000 Kč.

20. Navrženy byly ještě další důkazy, a to faktury dle předloženého seznamu faktur s tím, že se mělo jednat o faktury představující závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci ke dni 11. 7. 2012, dále výpisy z účtu žalovaného č. 2 prokazující provedení plateb na dané faktury, dále deníky a pracovní kalendáře žalovaného č. 1, které žalovaný č. 1 v roce 2012 vedl ohledně obchodních záležitostí žalovaného č. 2, a protokol o přezkumném jednání týkající se insolvenčního řízení vedeného ohledně žalovaného č. 2, v němž mělo být zachyceno vyjádření žalovaného č. 1 ke směnečné pohledávce. Navrženy byly zároveň výslechy svědků, a to JUDr. I. W. a Mgr. Jiřího Šebesty, insolvenčního správce žalovaného č. 1, který měl znát, resp. jemuž bylo sděleno stanovisko žalovaného č. 1 k žalobou uplatněné směnečné pohledávce. Tyto důkazy soud považoval za nadbytečné, když s ohledem na výsledky důkazního řízení bylo možno o námitkách žalovaného č. 1 rozhodnout již na základě důkazů, které provedeny byly.
21. Po provedeném dokazování soud věc hodnotil takto:
Soud především konstatoval, že listina předložená žalobcem je platnou směnkou vlastní, neboť, až na jednu, obsahuje veškeré náležitosti vyžadované zákonem v ust. čl. I § 75 z.č. 191/1950 Sb. ve znění pozdějších předpisů – zákon směnečný a šekový (dále jen ZSŠ) k platnosti takové listiny coby směnky vlastní. Jedinou chybějící zákonnou náležitostí je údaj o místě platebním. Výslovné vyjádření tohoto údaje ve směnce chybí. To však není na újmu platnosti směnky, když dle ust. č. I § 76 odst. 1, 3 ZSŠ platí, že směnka je splatná v místě vystavení směnky, tj. v tomto případě v Kunštátu. Žalovaný č. 2 jakožto výstavce směnky vlastní byl dle ust. čl. I § 78 odst. 1 ve spojení s ust. čl. I § 28 odst. 1 ZSŠ povinen směnku při splatnosti zaplatit. Jelikož směnka zaplacená nebyla,

vznikl žalobci jakožto majiteli směnky dle ust. čl. I § 77 odst. 1 ve spojení s ust. § 28 odst. 2 ve spojení s ust. § 48 odst. 1 ZSS nárok na vše co bylo vymáháno žalobou. Stejně jako žalovaný č. 2 je ze směnky zavázán žalovaný č. 1, neboť tento svým podpisem na směnce převzal ručitelský závazek za žalovaného č. 2 jakožto výstavce směnky (ust. čl. I § 77 odst. 3 ve spojení s ust. § 30 a násl. ZSS).

22. Námitky, jimiž se žalovaný č. 1 bránil proti povinnosti uložené mu směnečným platebním rozkazem, shledal soud nedůvodnými.
23. Jako důvodnou nelze hodnotit námitku, v níž žalovaný tvrdil, že směnka (jakožto zajišťovací instrument) zajišťovala závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci, avšak toliko závazky vzniklé nejpozději k datu vystavení směnky a dále tvrdil, že všechny tyto závazky již byly uhrazeny. Žalobce sice potvrdil tvrzení o zajišťovací funkci směnky, popřel však, že by směnka zajišťovala pouze závazky tvrzené žalovaným a uvedl, že směnka byla vystavena k zajištění veškerých závazků žalovaného č. 2, tedy jak závazků existujících k datu vystavení směnky, tak závazků pozdějších. Bylo na žalovaném, aby prokázal svá tvrzení o účelu, resp. důvodu vystavení směnky, tedy, aby prokázal obsah směnečné smlouvy. Směnečná smlouva je ujednáním, jímž účastníci směnečného vztahu vymezují právě důvod vystavení směnky a určují, k čemu směnka slouží a stanoví podmínky pro její užití. V tomto konkrétním případě je z faktu, že žalovaný č. 1 při vystavení směnky jednal zároveň jak za výstavce směnky, jako jednatel žalovaného č. 2 (jehož závazky směnka zajišťuje), tak sám za sebe, jako aval, zřejmé, že závazek avala musel žalovaný převzít za stejných podmínek, za jakých žalovaný č. 2 směnku vystavil. Nebylo tvrzeno a ani z dokazování nijak nevyplývá, že by obsah směnečné smlouvy žalobce a žalovaného č. 2 byl jiný, než obsah směnečné smlouvy žalobce a žalovaného č. 1 byl odlišný. Je tedy přípustné, aby žalovaný č. 1 uplatňoval kauzální námitky mající původ ve vztazích mezi žalobcem a žalovaným č. 2. Obsah směnečné smlouvy, tedy tvrzení o tom, že by směnka měla zajišťovat pouze závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci existující k datu vystavení směnky, však žalovaný neprokázal. Žalovaný uvedl, a vyplývá to i ze svědecké výpovědi svědkyně M. H., že ujednání o směnce – směnečná smlouva byla sjednána ústně. Neexistuje tedy žádný písemný doklad zachycující projev vůle týkající směnky potvrzený účastníky směnečné smlouvy. V tomto směru nelze za významný důkaz považovat soukromé zápisky žalovaného (záznamy v kalendáři, osobní deník), které byly žalovaným navrženy k důkazu. Tyto totiž zachycují subjektivní vnímání žalovaného a v žádném případě je nelze považovat za zachycení a potvrzení projevu vůle žalobce (zastoupeného svědkyní M.H.). Proto soud tento důkaz nepřipustil. Z výpovědi svědkyně M. H. pak v žádném případě nevyplývá, že by směnka měla zajišťovat právě jen závazky žalovaného č. 2 existující k datu vystavení směnky. Z výpovědi svědkyně M. H. naopak vyplývá, že směnka měla zajišťovat veškeré závazky žalovaného č. 2 vůči žalobci, tedy i závazky vzniklé v budoucnu po vystavení směnky a že vystavení zajišťovací směnky mělo být podmínkou pro možnost dalšího odběru žalobcova zboží žalovaným č. 2. Omezení závazků zajišťovaných směnkou právě jen na závazky existující k datu vystavení směnky pak nevyplývá ani z výpovědi svědkyně L. F.. Z její výpovědi totiž vyplývá, že nebyla účastna vystavení směnky a nezná obsah ujednání týkajících se vystavení směnky. O směnce se dozvěděla až v roce 2015 (tedy za tři roky po jejím vystavení) a před tím neměla o směnce vůbec žádné povědomí. Veškeré informace o směnce pak získala zprostředkovaně od žalovaného. O obsahu ujednání o směnce pak nemůže jednoznačně vypovídat ani účastnická výpověď žalovaného. Účastnická výpověď sama o sobě nemůže být, s ohledem na nízkou důkazní sílu, důkazem o obsahu ujednání o směnce. Výpověď účastníka řízení je projevem subjektivního vnímání skutečností, které nemusí odpovídat objektivní skutečnosti, ať již z důvodu nesprávného výkladu či chápání skutkového děje či např. z důvodu snahy o přivození příznivějšího výsledku sporu. Nemůže pak sama o sobě důkazně převážet nad výpovědí svědeckou, s níž je v rozporu. S ohledem na to, že jednání o vystavení směnky proběhlo pouze za účasti žalovaného a svědkyně M. H. a výpověď žalovaného, která jakožto účastnická výpověď oproti svědecké výpovědi není činěna pod sankcí trestu za křivou výpověď, jsou ohledně vymezení směnkou zajišťovaných závazků v příkrém rozporu, nelze výpověď žalovaného

považovat za jednoznačný a dostatečný důkaz prokazující námitkové tvrzení žalovaného. Na rozsah směnkou zajišťovaných závazků pak nelze usuzovat ani z výše částky, na níž směnka zní a ani ze skutečnosti, že směnka od počátku obsahovala údaj data splatnosti, tedy, že byla emitována jako směnka úplná. Lze si jistě představit, že v případě, kdy směnkou jsou zajišťovány nejen závazky již existující, ale i uvažované závazky budoucí, bude užitá blankosměnka, v níž nebudou uvedeny údaje o směnečné sumě a datu splatnosti, když tyto údaje budou vyplněny až později, podle aktuální potřeby a aktuálního stavu v souladu s dohodou o vyplnění blankosměnky. Není však vyloučeno, aby bylo dohodnuto, že k zajištění závazků jak existujících, tak budoucích bude vystavena úplná směnka na dohodnutou částku a s dohodnutým datem splatnosti s tím, že tato bude použita, resp. z ní bude vymáhána částka odpovídající aktuální výši dluhu v době uplatnění směnky. Vzhledem k uvedenému tedy ani fakt vystavení úplné směnky s konkrétní směnečnou sumou a konkrétním datem splatnosti nemůže být jednoznačným důkazem o tom, že by směnka zajišťovala pouze závazky existující k datu vystavení směnky. S ohledem na to, že žalovaný č. 1 neprokázal svá tvrzení o omezeném, resp. konkrétně vymezeném rozsahu závazků, které měla směnka zajišťovat, bylo bezpředmětné vést dokazování k výši těchto závazků a k jejich zaplacení. Proto soud nepřipustil důkazy navržené k těmto skutečnostem.

24. Důvodná není ani námitka nepravosti podpisů žalovaného č. 1 na směnce. Znalecký posudek stanovil pravost obou podpisů žalovaného č. 1 (tj. jak podpis učiněný za výstavce směnky – žalovaného č. 2, tak podpis učiněný za žalovaného č. 1 coby avala) v rovině vysoké pravděpodobnosti. Tím je námitkové tvrzení o nepravosti podpisů vyvráceno a námitka nemůže uspět jako důvodná.
25. Za důvodnou námitku nelze považovat ani tvrzení o funkci směnky, teda o tom, že směnka nebyla vystavena jako platební, ale jako zajišťovací. Skutečnost, že směnka byla vystavena jako zajišťovací instrument, byla mezi žalobcem a žalovaným nesporná. Pak taková námitková obrana je v kontextu ostatních námitek, kdy sporná nebyla funkce směnky, ale vymezení směnkou zajišťovaných závazků, zcela nevýznamná.
26. Až při nařízeném jednání o námitkách, tedy jednoznačně po uplynutí lhůty pro podání námitek proti směnečnému platebnímu rozkazu, žalovaný č. 1 uvedl, že směnka měla být na konci roku 2012 zničena. Jelikož tato skutečnost byla uplatněna po uplynutí lhůty pro vznesení námitek, soud tomuto námitkovému tvrzení ve smyslu ust. § 175 odst. 4 o.s.ř. nepřihlížel.
27. S ohledem na vše výše uvedené proto soud ponechal směnečný platební rozkaz vůči žalovanému č. 1 v celém rozsahu v platnosti.
28. O náhradě nákladů řízení o námitkách ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným č. 1 bylo rozhodnuto dle ust. 142 odst. 1 o.s.ř. V řízení o námitkách zcela uspěl žalobce, přísluší mu proto i plná náhrada nákladů této fáze řízení o nárocích z nezaplacené směnky. Žalobcovy náklady námitkového řízení tvoří zaplacená záloha na náklady znaleckého posudku ve výši **10 000 Kč**, náklady zastoupení advokátem v celkové výši **146 400 Kč** (5 x úkon pr. služby po 28 380 Kč, 5 x rež. paušál po 300 Kč, náhrada za promeškaný čas ve výši 3 000 Kč za čas strávený zástupcem žalobce na cestě k třem jednáním soudu – 30 x ½ hod. po 100 Kč, vše dle vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění pozd. předpisů), cestovné dle ust. § 157 odst. 3, 4 písm. b) a § 158 z.č. 262/2006 Sb. ve znění pozd. předpisů ve spojení s ust. § 1 písm. b) a § 4 písm. c) vyhl. č. 358/2019 Sb. v celkové výši **7 563,86 Kč** za celkem tři cesty zástupce žalobce k třem jednáním soudu (3 x cesta Praha – Brno a zpět celkem 1 260 km osobním vozem zn. Škoda Octavia reg. zn. 3AN 5833 při průměrné spotřebě pohonných hmot 5,67 l/100 km a použitých pohonných hmotách motorová nafta za cenu 31,80 Kč/l) a částka **32 332,41 Kč** jakožto náhrada za DPH, kterou je zástupce žalobce jakožto plátce DPH povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad (§ 137 odst. 3 o.s.ř.). O náhradě nákladů řízení vzniklých do doby vydání směnečného platebního rozkazu bylo rozhodnuto již ve směnečném platebním rozkazu.

29. Ve shora označené věci byl znalkyní podán znalecký posudek a znalkyně uplatnila nárok na znalečné ve výši 11 859 Kč. V této výši bylo znalečné přiznáno a vyplaceno. Žalobce složil zálohu na náklady znaleckého posudku ve výši 10 000 Kč. V rozsahu částky 10 000 Kč tedy byly náklady znaleckého posudku pokryty složenou zálohou, v rozsahu částky 1 859 Kč byly tyto náklady hrazeny z prostředků soudu, tedy státu.
30. Poněvadž právo na náhradu nákladů řízení bylo v tomto sporu dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. přiznáno žalobci, je žalovaný č. 1 ve smyslu ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. povinen hradit státu náklady, které stát v tomto řízení platil. Proto soud žalovanému č. 1 uložil povinnost zaplatit státu částku 1 859 Kč. Tuto částku lze uhradit na účet soudu nebo hotově na pokladně soudu.
(Bankovní spojení pro hrazení stanovených nákladů – účet Krajského soudu v Brně vedený u ČNB, pobočka Brno, č.ú. 19-5720621/0710, VS 4222037515)

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze prostřednictvím soudu podepsaného podat odvolání k Vrchnímu soudu v Olomouci, a to ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozsudku.

Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložená tímto rozsudkem, lze navrhnout výkon rozhodnutí.

Brno 8. prosince 2020

Mgr. Tomáš Hejl v. r.
samosoudce